

Stanovisko
Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky

Zápisnica vo vyvlastňovacom konaní

Zákon č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vyvlastňovaní“) vo svojich viacerých ustanoveniach upravuje právne skutočnosti, ktoré spája s ústnym pojednávaním – **ústnym pojednávaním o návrhu na vyvlastnenie**, ktoré je obligatórnou súčasťou vyvlastňovacieho konania. Tieto právne skutočnosti majú významný vplyv na priebeh vyvlastňovacieho konania a samotné rozhodnutie vo veci vyvlastnenia.

Podanie námietok proti vyvlastneniu je právo vyvlastňovaného, ktoré je možné uplatniť najneskôr pri prerokovaní návrhu na ústnom pojednávaní (koncentračná zásada, ktorá koncentruje možnosť podania námietok proti vyvlastneniu do skončenia ústneho pojednávania o návrhu)¹. Na ústnom pojednávaní o návrhu môže dôjsť k dohode medzi vyvlastniteľom a vyvlastňovaním o nadobudnutí vlastníckeho práva k vyvlastňovanému majetku.

Podľa § 10 ods. 10 zákona o vyvlastňovaní je uskutočnenie ústneho pojednávania vo vyvlastňovacom konaní povinné: „Vyvlastňovací orgán nariadi vždy ústne pojednávanie o návrhu.“ Ústne pojednávanie o návrhu je vo vyvlastňovacom konaní spájané s dôležitou skutočnosťou - zánikom práva vyvlastneného vznášať námietky proti vyvlastneniu. Podľa § 10 ods. 12 zákona o vyvlastňovaní: „*Námietky proti vyvlastneniu musia účastníci vyvlastňovacieho konania, ako aj zúčastnené osoby uplatniť najneskôr pri prerokovaní návrhu na ústnom pojednávaní. Na námietky uplatnené neskôr, na námietky, ktoré sa pri prerokúvaní územnoplánovacej dokumentácie zamietli alebo ktoré mohli byť pri tomto prerokúvaní uplatnené a uplatnené neboli, sa neprihliada.*“

Uplatnenie koncentračnej zásady vychádza zo správneho poriadku, podľa § 21 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“): „*Na ústne pojednávanie správny orgán prizve všetkých účastníkov konania a požiada ich, aby pri ústnom pojednávaní uplatnili svoje pripomienky a námety. Osobitné zákony ustanovia, v ktorých prípadoch sa na neskôr uplatnené pripomienky a námietky neprihliada; na túto skutočnosť musia byť účastníci konania výslovne upozornení.*“

Pravidlom v správnom konaní spájajúcim sa s ústnym pojednávaním je v súlade s § 22 ods. 1 správneho poriadku povinnosť vyvlastňovacích orgánov vyhotoviť zápisnicu o ústnom pojednávaní a jeho priebehu: „O ústnych podaniach a o dôležitých úkonoch v konaní, najmä o vykonaných dôkazoch, o vyjadreniach účastníkov konania, o ústnom pojednávaní a o hlasovaní správny orgán spíše zápisnicu.“

Predmetom ústneho pojednávania sú významné právne skutočnosti pre vyvlastňovacie konanie a samotné rozhodnutie a preto je potrebné, aby tieto skutočnosti boli trvalo a hodnoverne zaznamenané v zápisnici z ústneho pojednávania o návrhu. Zápisnica bude tvoriť podklad rozhodnutia

¹ Námietky podľa § 2 ods. 3, 4, 6 a 7, § 4 ods. 5 a § 10 ods. 12 a 13 zákona o vyvlastňovaní

a bude slúžiť ako dôkaz v správnom konaní. Zápisnica zároveň preukazuje, že si vyvlastňovací orgán splnil svoju zákonnú povinnosť a nariadil a uskutočnil ústne pojednávanie o návrhu vyvlastniteľa. Samotná účasť účastníkov konania na ústnom pojednávaní o návrhu nie je ich povinnosťou a nie je ani podmienkou uskutočnenia ústneho pojednávania o návrhu.

V ďalších ustanoveniach správny poriadok upravuje náležitosti zápisnice, jednoducho povedané, aké informácie musí zápisnica ako relevantný podklad správneho konania obsahovať. Podľa § 22 ods. 2 správneho poriadku: „Zo zápisnice musí byť najmä zrejmé, kto, kde a kedy konanie uskutočňoval, predmet konania, ktoré osoby sa na ňom zúčastnili, ako konanie prebiehalo, aké návrhy boli podané a aké opatrenia sa prijali; v zápisnici o hlasovaní sa uvedie aj výrok rozhodnutia a výsledok hlasovania.“

Podľa § 22 ods. 3 správneho poriadku: „Zápisnicu podpisujú po prečítaní všetky osoby, ktoré sa na konaní zúčastnili, a zamestnanec (člen) správneho orgánu uskutočňujúceho konanie, zápisnicu o hlasovaní všetci prítomní členovia správneho orgánu. Odopretie podpisu, dôvody tohto odopretia a námietky proti obsahu zápisnice sa v nej zaznamenajú.“

Zápisnicu vyhotovuje zamestnanec správneho orgánu – spravidla „casehandler“ teda zamestnanec, ktorému bol prípad pridelený na riešenie a zápisnica predstavuje písomný záznam o vykonanom procesnom úkone. Zápisnica je len jedným z možných dôkazov, a preto nemá vyššiu dôkaznú hodnotu ako iné dôkazy.

Správnym orgánom spísaná zápisnica sa predloží na prečítanie všetkým osobám, ktoré sa na konaní zúčastnili. Nie je vylúčená ani možnosť, že zápisnicu prítomným prečíta zamestnanec správneho orgánu. Na znak súhlasu so správnosťou zápisnice ju všetci prítomní, ako aj zamestnanec (zamestnanci) správneho orgánu podpisujú.

Ak má niekto z prítomných pripomienky k obsahovým náležitostiam zápisnice a rozpory nemožno odstrániť opravou zápisnice, námietky k obsahu zápisnice sa poznamenávajú a zápisnica sa predloží na podpis. V prípade, že osoba odmietne zápisnicu podpísať, zaznamená sa táto skutočnosť do zápisnice aj s dôvodmi odopretia podpisu.

Z uvedeného teda vyplýva, že zápisnica je jeden originálny dokument, ktorý sa automaticky po vyhotovení a podpísaní zúčastnenými osobami na ústnom pojednávaní stáva súčasťou spisového materiálu vyvlastňovacieho konania.

Čo sa týka sprístupňovania zápisnice, je možné účastníkom konania na požiadanie vyhotoviť fotokópiu alebo umožniť vyhotovenie fotografie tohto dokumentu. Vyhotovovanie kópií zo spisového materiálu má spravidla podobu listinnej fotokópie. V prípade, ak nie je možné vyhotoviť fotokópiu zápisnice alebo umožniť účastníkom konania vyhotovenie fotografie na počkanie po ústnom pojednávaní a o kópiu požiadajú je možné fotokópiu v primeranej lehote doručiť účastníkovi konania alebo mu stanoviť termín na nahliadnutie do spisu, kedy si môže účastník konania tento dokument prezrieť a vyhotoviť fotografiu.

Nazeranie do spisu a vyhotovovanie kópie spisového materiálu teda aj zápisnice prebieha v režime podľa § 23 správneho poriadku. Právo účastníkov konania a ich zástupcov nazerať do spisov patrí v zmysle § 3 ods. 2 správneho poriadku medzi ich základné práva v správnom konaní a v súlade so zásadou súčinnosti im zabezpečuje možnosť kedykoľvek v priebehu konania oboznámiť sa s materiálom, ktorý je podkladom na vydanie rozhodnutia.